

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก: กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ชมในสนามกับผู้ชมผ่านสื่อโทรทัศน์ มีแนวทางการศึกษาในด้านการแสดงออกของพฤติกรรมและมีการเปรียบเทียบในส่วนของพฤติกรรมทั้งหมดของผู้ชมหรือแฟนบอลตามกระบวนการรับชม โดยยึดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกทั้งในสนามแข่งขันและผ่านสื่อโทรทัศน์ เป็นแหล่งเก็บข้อมูลหลักในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และใช้การวิเคราะห์เอกสารที่มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาการวิจัย

สำหรับรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. หน่วยในการวิเคราะห์
2. แหล่งข้อมูล
3. ช่วงเวลาในการวิจัย
4. สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย
5. รูปแบบดำเนินการวิจัย
6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. การนำเสนอข้อมูล
9. ความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้ของข้อมูล

หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยนี้ คือ กลุ่มผู้ชมที่เป็นแฟนบอลชาวไทยที่ติดตามรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกในสนามแข่งขัน และผ่านสื่อโทรทัศน์

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกมามี 2 ลักษณะดังนี้

1. ผู้ชมที่มีการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกผ่านสื่อโทรทัศน์และสนามแข่งขัน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้หรือประสบการณ์มากกว่าคนทั่วไป ทั้งยังให้ข้อมูลที่ไม่ธรรมดาหรือพิเศษกว่าผู้อื่น และมีการเลือกตัวอย่างที่มีการแนะนำต่อ ๆ กันไปของผู้ให้ข้อมูลหลักหรือในนามของเทคนิคก้อนหิมะ (snowball technique) โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล (key informants) ที่มีลักษณะดังนี้

1.1 เป็นผู้ที่มีการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกมาไม่น้อยกว่า 1 ปี ไม่ว่าจะเป็นในสนามแข่งขันหรือผ่านสื่อโทรทัศน์

1.2 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมความชื่นชอบ และเชียร์ทีมหรือนักฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกอย่างชัดเจน

2. เอกสารที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ดังนี้

2.1 เป็นเอกสารที่มีการลงเนื้อหาเกี่ยวกับความนิยมและบทสัมภาษณ์ของแฟนบอลเกี่ยวกับฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก

2.2 เป็นเอกสารที่มีภาพบรรยากาศรวมถึงรายละเอียดในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก ที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการรับชมของแฟนบอลในนัดที่เก็บข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ สยามกีฬารายวัน หนังสือพิมพ์ สตาร์ชอคเกอร์ หรือนิตยสาร แฟนชีนรายเดือน ของทีมฟุตบอลที่ลงแข่งขันในฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งได้ใช้เนื้อหาจากเอกสารที่กล่าวมานั้นเป็นส่วนข้อมูลเสริมในการวิเคราะห์กลุ่มผู้ชมเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ชมหรือแฟนบอลตามกระบวนการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกในสนาม และการรับชมผ่านสื่อโทรทัศน์

ช่วงเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เลือการศึกษาในช่วงของการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก ซึ่งแข่งขันในช่วงเดือนเมษายน-ตุลาคม พ.ศ. 2553

สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสถานที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ที่พักอาศัย (domestic) เป็นการชมในที่พักอาศัย เมื่อมีการถ่ายทอดสดขึ้น อาจมีการรวมตัวกันระหว่างกลุ่มแฟนบอลที่สนิทสนมกันหรืออาจเป็นการรับชม โดยลำพัง
 2. สนามแข่งขัน (stadium) เป็นการรับชมในสนามแข่งขันที่มีการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก ที่มีบรรยากาศการรับชมและเชียร์ของจริง
- พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษานั้นจะอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากเป็นเขตเมืองใหญ่และมีความหลากหลายในแหล่งข้อมูลและทีมที่ดำเนินการแข่งขัน

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ประเภท ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) จะเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ กับกลุ่มผู้ชมหรือแฟนบอลที่รับชมซึ่งมีความชื่นชอบฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก โดยวิธีการในการสัมภาษณ์ คือ ผู้วิจัยมีประเด็นคำถามให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่ง แต่ผู้ให้ข้อมูลจะมีอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติม
2. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (participation observation) เป็นการสังเกตพฤติกรรมของผู้ชมที่แสดงออกมาอย่างเห็นได้ชัดเจน รวมถึงบรรยากาศของสถานที่ในการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก โดยในขั้นตอนการสังเกตนั้นผู้วิจัยจะมี

การเข้าถึงบรรดาผู้ชมเพื่อให้ได้ข้อมูล โดยมีการเข้าไปพูดคุยเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเป็นกันเอง ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าผู้วิจัยนั้นเป็นส่วนหนึ่งในผู้ชมที่เข้ามาเชียร์ฟุตบอล

3. การวิเคราะห์เอกสาร (textual analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์เอกสารที่มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยโดยเน้นไปที่ข่าวที่มีเนื้อหา บทสัมภาษณ์ และภาพบรรยากาศการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกของผู้ชมและแฟนบอล รวมทั้งรายละเอียดของการแข่งขันที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นข้อมูลเสริม เช่น หนังสือพิมพ์ สยามกีฬา หนังสือพิมพ์ สตาร์ชોકเกอร์ หรือนิตยสาร ฟุตบอลสยาม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะแบ่งเป็น 2 แบบ ตามลักษณะของพื้นที่ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในสนามแข่งขัน (stadium)

1.1 วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยจะใช้วิธีสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง คือ มีประเด็นคำถามให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่ง แต่ผู้ให้ข้อมูลจะมีอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ โดยผู้วิจัยจะมีการกำหนดประเด็นคำถามสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 สอบถามความเป็นมาของผู้ที่ให้ข้อมูลว่าเป็นใคร มาจากไหน อย่างไร

1.1.2 สอบถามเกี่ยวกับการหาและรับข้อมูลต่าง ๆ ที่จะมารับชมฟุตบอล รวมถึงสาเหตุในการเลือกดูฟุตบอล การเลือกสถานที่ในการดู

1.1.3 สอบถามถึงการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะรับชมฟุตบอล รวมถึงจุดประสงค์ที่มารับชม และสอบถามถึงความรอบรู้เกี่ยวกับฟุตบอลในแมตช์ที่จะรับชม วิธีการที่จะเข้าถึงเกม การพูดคุยก่อนแข่งเกม ระหว่างเกม และหลังเกม

1.1.4 สอบถามถึงกิจกรรมหลังการรับชมของผู้ให้ข้อมูล การติดตามข่าวสารของผู้ให้ข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ประกอบการรับชมฟุตบอลครั้งต่อไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องเตรียมสมุดบันทึก รวมถึงเครื่องบันทึกเสียงที่แบ่งไว้ 3 ส่วน คือ รายละเอียดที่ได้จากประเด็นสัมภาษณ์ (descriptive notes) ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย (reflective notes) และข้อมูลที่ได้ในขณะสัมภาษณ์ (demographic information) และมีการถ่ายรูปสถานที่รับชมไว้เป็นหลักฐาน

1.2 วิธีการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในทุก ๆ ช่วงของการสังเกตการณ์นั้น ผู้วิจัยจะสังเกตถึงพฤติกรรมในด้านของการแสดงออก การตอบสนอง หรือปฏิกริยาร่วมทั้งหมดของผู้ชมหรือแฟนบอลที่ปรากฏในการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกที่มีการแสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน โดยผู้วิจัยมีการเข้าถึงบรรดาผู้รับชม เช่น การพูดคุยอย่างเป็นกันเอง (สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเป็นกันเอง โดยทำให้ผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างจะเข้าใจว่าผู้วิจัยนั้นเป็นส่วนหนึ่งในผู้ชมที่เข้ามาเชียร์ฟุตบอล ในทุก ๆ ช่วงเวลาของการสังเกตการณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะสังเกตตามกระบวนการรับชมใน 3 ช่วงเวลา คือ (1) ช่วงก่อนการรับชม (2) ระหว่างการรับชม และ (3) หลังการรับชม โดยมีรายละเอียดในการสังเกตการณ์ที่ผู้วิจัยจะใช้เป็นเกณฑ์ในการสังเกตดังนี้

1.2.1 บรรยากาศในสถานที่รับชม การเลือกที่นั่ง การเดินทางมารับชม การพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์ก่อนเกม

1.2.2 อารมณ์ร่วมในการรับชม ปฏิกริยาที่แสดงออกในเกมการแข่งขัน ทั้งที่มีต่อเกม และคนรอบข้าง

1.2.3 อุปกรณ์ในการเชียร์ การพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์ระหว่างเกม

1.2.4 กิจกรรมต่าง ๆ ในสถานที่รับชม รวมถึงของผู้ชม

1.2.5 อารมณ์ที่เกิดขึ้นหลังจบเกม การพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์หลังจบเกม

1.2.6 การแยกย้ายของแฟนบอล กิจกรรมหลังการรับชม

1.2.7 การติดตามข่าวสาร การนำข้อมูลไปใช้ประกอบการรับชมฟุตบอลครั้งต่อไป

ในส่วนของบรรยากาศในสถานที่รับชม รวมทั้งพฤติกรรมการแสดงออก และอารมณ์การตอบสนองที่พบเห็นจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะบันทึกไว้ในสมุดบันทึกและถ่ายรูปในสถานที่รับชมเก็บไว้เป็นหลักฐาน

สำหรับส่วนสุดท้าย ผู้วิจัยได้นำการวิเคราะห์เอกสาร (textual analysis) เข้ามาผสมผสานกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในสนามแข่งขัน โดยผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลจากเอกสารที่มีโดยแยกเป็นข้อมูลเสริมจากส่วนที่มีการขาดตกบกพร่องจากวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมลึก โดยมีการใช้เอกสารต่าง ๆ มาประกอบการศึกษา ตามวัตถุประสงค์การวิจัย เป็นวิธีการวิเคราะห์เอกสารที่มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัย ผู้วิจัยจะเน้นไปที่เอกสารในส่วนของข่าวที่มีเนื้อหา บทสัมภาษณ์ และภาพการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกของผู้ชมและแฟนบอล รวมทั้งรายละเอียดของการแข่งขันที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ สยามกีฬา หนังสือพิมพ์ สตาร์ชอเกอร์ นิตยสารฟุตบอลสยาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านสื่อโทรทัศน์ (television)

2.1 วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้วิจัยจะใช้วิธีสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง คือ มีประเด็นคำถามให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่ง แต่ผู้ให้ข้อมูลจะมีอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ โดยผู้วิจัยจะมีการกำหนดประเด็นคำถามสัมภาษณ์ เช่นเดียวกับข้อ 1.1

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องเตรียมสมุดบันทึก รวมถึงเครื่องบันทึกเสียงที่แบ่งไว้ 3 ส่วน คือ รายละเอียดที่ได้จากประเด็นสัมภาษณ์ (descriptive notes) ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย (reflective notes) และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (demographic information) และมีการถ่ายรูปสถานที่รับชมไว้เป็นหลักฐาน

2.2 วิธีการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในทุก ๆ ช่วงของการสังเกตการณ์นั้น ผู้วิจัยจะสังเกตถึงพฤติกรรมในด้านของการแสดงออก การตอบสนอง หรือปฏิกริยา รวมทั้งหมดของผู้ชมหรือแฟนบอลที่ปรากฏในการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกที่มีการแสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน โดยผู้วิจัยมีการเข้าถึงบรรดาผู้รับชม เช่น การพูดคุยอย่างเป็นกันเอง (สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเป็นกันเอง โดยทำให้ผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างจะเข้าใจว่าผู้วิจัยนั้นเป็นส่วนหนึ่งในผู้ชมที่เข้ามาเชียร์ฟุตบอล ในทุก ๆ ช่วงเวลาของการสังเกตการณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะสังเกตตามกระบวนการรับชมใน 3 ช่วงเวลา คือ (1) ช่วงก่อนการรับชม (2) ระหว่างการรับชม และ (3) หลังการรับชม โดยมีรายละเอียดในการสังเกตการณ์

ผู้วิจัยจะใช้เป็นเกณฑ์แบบเดียวกับข้อ 1.2 ในส่วนของบรรยากาศในสถานที่รับชม รวมทั้งพฤติกรรมการแสดงออกและอารมณ์การตอบสนองที่พบเห็นจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะบันทึกไว้ในสมุดบันทึกและถ่ายรูปในสถานที่รับชมเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ส่วนสุดท้าย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (textual analysis) เข้ามาผสมผสานกับเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลของการรับชมผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยมีการใช้เอกสารต่าง ๆ มาประกอบการศึกษา ตามวัตถุประสงค์การวิจัย เป็นวิธีการวิเคราะห์เอกสารที่มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัย ผู้วิจัยจะเน้นไปที่เอกสารในส่วนของข่าวที่มีเนื้อหาบทสัมภาษณ์ และภาพการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกของผู้ชม และแฟนบอล รวมทั้งรายละเอียดของการแข่งขันที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ สยามกีฬา นิตยสาร ฟุตบอลสยาม โดยผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลจากเอกสารที่มีโดยแยกเป็นข้อมูลเสริมจากส่วนที่มีการขาดตกบกพร่องจากวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ชมตามกระบวนการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกระหว่างสนามแข่งขัน และสื่อโทรทัศน์ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาตามกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

1. การตีความข้อมูล (interpretation) จะเป็นการแสวงหาความหมายขั้นลึกจากข้อมูลดิบที่ได้รับมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปของเอกสาร โดยมีการจัดประเภทให้เป็นหมวดหมู่ โดยแบ่งตามกระบวนการรับชมทั้ง 3 ช่วงเวลา คือ ก่อนการรับชม ระหว่างการรับชม และหลังการรับชม และนำข้อมูลที่แยกประเภทแล้วผ่านการตีความจากการอนุมานความสัมพันธ์หลายอย่างของข้อมูล จากที่ได้รับการสำรวจและเก็บข้อมูลบรรดากลุ่มแฟนบอล เปิดโอกาสให้มีการตีความจากสถานการณ์จริงที่ผู้วิจัยประสบในขณะนั้น รวมถึงประสบการณ์ในด้านการรับชมฟุตบอลของตัวผู้วิจัยเอง และเอกสาร

ที่วิเคราะห์มาประกอบกัน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลแบบผสมผสานเข้ามาร่วม เพื่อความชัดเจนของข้อมูล

2. การเปรียบเทียบข้อมูล (constant comparison) เป็นการค้นหาความเหมือน หรือแตกต่างกันของคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของข้อมูลดิบทั้งหมด จะมีการนำข้อมูล มาเปรียบเทียบกันเพื่อสร้างความชัดเจนในประเด็นของความคิดเห็น จากนั้นนำข้อมูล มาจำแนกประเด็นย่อยออกเป็นหมวดหมู่ โดยมีการเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ที่แบ่ง เป็นประเด็นไว้แล้ว และนำผลที่ได้มาเรียบเรียงผ่านการพรรณนา (descriptive)

ในการเปรียบเทียบข้อมูลผู้วิจัยจะมีการรวบรวมประเภทและคุณลักษณะของข้อมูล เข้าด้วยกัน โดยเชื่อมโยงข้อมูลและขยายวงเปรียบเทียบมากำหนดเป็นข้อสรุปเบื้องต้น เพื่อที่จะอ้างอิงไปสู่วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้

3. การสังเคราะห์ข้อมูล (data synthesis) เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดของการวิเคราะห์ เนื้อหา เป็นการสรุปข้อมูลภาพรวมในขั้นสุดท้ายในวิธีแบบกระบวนการเชิงอุปนัย (inductive method) โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมดอย่างเป็นรูปธรรมในลักษณะ พรรณนา เพื่อสร้างข้อมูลเชิงนามธรรมในลักษณะของบทสรุปและแบบแผนของพฤติกรรม ของผู้ชม และแฟนบอลที่แสดงออกมาในกระบวนการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก รวมทั้งมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามกระบวนการรับชมของผู้รับชม ในสนามกับผู้รับชมผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลไปสู่วัตถุประสงค์ การวิจัย

4. การสร้างข้อสรุป (conclusion) โดยผู้วิจัยดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้ จากกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ผ่านมา และแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล เป็นรูปธรรมในลักษณะของการพรรณนา (descriptive of the data) จากนั้นหาความสัมพันธ์ ของแต่ละกลุ่มแต่ละประเด็นเพื่อสร้างบทสรุปของกระบวนการทางความคิดในภาพรวม (holistic)

การนำเสนอข้อมูล

ด้านการนำเสนอผลการศึกษา ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลที่เก็บมานั้นผ่านการบรรยายในเชิงพรรณนาในบทที่ 4 ก่อนที่จะสรุปในบทที่ 5

ความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้ของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้สามารถตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้ของข้อมูล (validity and credibility) โดยสามารถตรวจสอบได้จากวิธีการเก็บข้อมูลหลายแบบตามความเหมาะสมของลักษณะข้อมูลที่ต้องการ และการตีความข้อมูลได้ตรงตามสภาพที่เป็นอยู่ของกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้ของข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผู้วิจัยใช้คำถามในการสัมภาษณ์ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าว่าต้องการซักถามในเรื่องใดบ้าง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีการเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการวิจัยได้ โดยเสรีส่วนหนึ่งตามแนวการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ โดยในการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจกับผู้ให้ข้อมูล ด้านการแนะนำตัวเอง และอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องเตรียมสมุดบันทึก รวมถึงเครื่องบันทึกเสียงที่แบ่งไว้ 3 ส่วน คือ รายละเอียดที่ได้จากประเด็นสัมภาษณ์ (descriptive notes) ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย (reflective notes) และข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงที่ได้ในขณะสัมภาษณ์ (demographic information)

2. ความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้ของข้อมูลในการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้สังเกตแบบมีส่วนร่วมตามกระบวนการวิจัยอย่างละเอียด โดยขั้นตอนการสังเกตนั้นผู้วิจัยจะมีการเข้าถึงบรรดาผู้ชมเพื่อให้ได้ข้อมูล โดยมีการเข้าไปพูดคุย

เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเป็นกันเองทำให้ผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างจะเข้าใจว่าผู้วิจัยนั้นเป็นส่วนหนึ่งในผู้ชมที่เข้ามาเชียร์ฟุตบอล นอกจากนี้ส่วนของบรรยากาศในสถานที่รับชมรวมทั้งพฤติกรรมการแสดงออกและอารมณ์การตอบสนองที่พบเห็นจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยมีการนำวิธีตีความร่วมกันไปตามลักษณะของข้อมูลที่ได้มา โดยมีการจดลงในสมุดบันทึกอย่างละเอียดและถ่ายรูปในสถานที่รับชมเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3. ความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้ของข้อมูลในการวิเคราะห์เอกสาร

ผู้วิจัยวิเคราะห์เอกสารที่เป็นข้อมูลดิบซึ่งได้รับจากข้อมูลสำคัญที่ได้รับจากการวิเคราะห์เนื้อหาในเอกสารต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยโดยเน้นไปที่ข่าวที่มีเนื้อหา บทสัมภาษณ์และภาพการรับชมฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกของผู้ชมและแฟนบอล รวมทั้งภาพรายละเอียดของการแข่งขันในนัดที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล ในการวิเคราะห์เอกสารนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์เข้ามาเป็นข้อมูลเสริมเพื่อความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีแบบสามเส้า (triangulation) เข้ามาเพื่อทราบว่าเป็นข้อมูลแท้จริงมีความถูกต้องตรงประเด็นและความเชื่อถือได้เพียงพอที่จะตอบปัญหาการวิจัยได้ ดังนี้ (1) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ หลายวิธี รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เพื่อสำรวจว่าผลที่ได้มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน (2) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) คือ การสำรวจว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นเป็นข้อมูลที่แท้จริง โดยผ่านการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล 3 กรณี คือ เวลา สถานที่ และบุคคล โดยถ้าข้อมูลที่ได้มามีความต่างด้านเวลา สถานที่ และบุคคล ข้อมูลจะเหมือนกันหรือเปลี่ยนแปลงไป